

İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yaşamlarında Sporun Anlam ve Önemi

İ. Bakır ARABACI

Doç. Dr. Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Elazığ-23100, Türkiye

Özet: Spor her insan için hayati önem taşımaktadır. Düzenli, planlı ve uygun sportif etkinlikler sağlıklı gelişim için etkilidir. Spor, çocukların hem beden hemde duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimlerinde oldukça önemlidir. Bu çalışma ilkokul dördüncü sınıf düzeyindeki çocuklar için sporun ne anlama geldiğini bir çalışma grubu örnekleminde belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada betimsel ve nitel araştırma desenlerinden olgu bilim yöntemi kullanılmıştır. 8-10 yaşları arasında olan 40 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş, yorumlanmış ve tablolarda gösterilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre çocuklar sporun yararlı olduğu konusunda hemfikirdirler. Fakat onlar düzenli spor yapmamaktadırlar. Çocuklar okullardaki beden eğitimi derslerinde veya arkadaşları ile birlikte spor yapma fırsatı bulmaktadırlar. Erkek ve kız öğrencilerin en çok tercih ettikleri spor yüzmedir. Aynı zamanda erkek öğrenciler futbol ve karateyi de tercih etmektedirler. Kız öğrenciler yüzmenin yanında jimnastik ve voleybolu da tercih etmektedirler. Öğrencilerin spor yapmalarının önündeki engeller ekonomik yetersizlikler, derslerin fazla olması ve spor tesislerinin yetersizliğidir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul öğrencileri, spor, sporun anlamı, düzenli gelişme, spor türleri.

The place and meaning of sport in the life of primary school students

Abstract: Sport is vital for every human being including children and adults. Regular, scheduled and appropriate sporting activities are effective in the healthy development. Sport is very important in terms of both physical development and the children's emotional, mental and social developments. This study aims to determine what sport means in the lives of children in fourth class students of primary school. A descriptive method and phenomenology design from qualitative research designs were used in this research. 40 primary school children between 8-10 years of age constituted the study group. The gathered data was subjected to content analysis; the data were interpreted and presented in tables. According to research results, students agree that sport is beneficial. But children do not do sports regularly. They find opportunity to do sports with their friends or in the physical education course at school. Swim is the most preferred sport by the male and female students. At the same time, male students prefer volleyball and karate too. Girls also prefer sports such as volleyball and gymnastics as well as swimming. The reasons for the students to play sports are economic inadequacies, redundancy of lessons and inadequacy of sports facilities.

Key words: Primary school students, sport, meaning of sport, regular development, kinds of sport.

1. Giriş

Spor giderek insan yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. Sağlıklı bir beden, ruh, etkili bir moral ve sosyal çevre spor sayesinde gerçekleştirilmektedir. İnsanların sağlıklı bir kişilik ve karaktere sahip olmaları, çevre ile olumlu iletişim kurmaları, zorluklara karşı mukavemet göstermelerinde sporun olumlu etkisinin olduğu söylenebilir. Ancak sporun toplumda hak ettiği yeri bulması, bireylerin ilgi ve isteklerine uygun spor yapabilmeleri bu konuda alt yapının tesis edilmesi ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile ilgilidir. Gelişmiş zihinsel işlevlere sahip insanların bilinçli ve düzenli spor yapmaları beklenen bir durumdur.

Yaş, cinsiyet ve egzersiz yapma alışkanlıkları vücut kompozisyonunu etkileyebilir. Bireylerin sportif etkinlikleri tercihlerinde ilgi ve yetenekler, cinsiyet, yaşanılan bölgenin sosyoekonomik gelişmişliği, kültürel yapı gibi bir çok değişkenin etkili olduğu bilinmektedir. Yapılan araştırmalarda kız öğrencilerin sosyal gelişim amaçlı ve ritmik ve estetik nitelikteki sportif etkinlikleri tercih ederken, erkek öğrencilerin fiziksel gelişimi amaçlayan sportif etkinlikleri tercih ettiklerini göstermektedir (Lapp, 1993; Yıldırım, Yetim ve Şenel, 1996).

Düzenli spor etkinliklerinin çocukluk döneminde başlaması düşüncesinin 20.yy da ortaya çıkması (Slutzky&Simpkins, 2009, 387) temel eğitim düzeyinde bilimsel bir spor programının oluşmasını engellemiş olabilir. İlköğretim kurumlarında uygulanacak beden

eğitimi ve spor etkinlikleri bilhassa, çocukların motor beceri ve yeteneklerini geliştirmek, olumlu davranışlar kazanmalarını sağlamak, sporu alışkanlık halinde sürdürmelerini ve sağlıklı olabilmelerini temin etmek yönünden önemlidir (Yenal ve diğerleri, 1999). Çocukluk dönemini de kapsayan tüm yaş grupların da orta derecede şişmanlığın önlenmesinde ve tedavisinde egzersiz yapma alışkanlığı önemli bir rol oynamaktadır. İlköğretim çağındaki çocuklarda da çeşitli nedenlerden dolayı depresif durumlar izlenebilmekte ve çocuğu olumsuz davranışlar sergilemeye zorlamaktadır. Bu depresif durumların, çocuğun beden, ruhen, zihnen sağlıklı bir şekilde yaşayabilmesi için tedavi edilmesi gerekir. Spor da bu tedavi yöntemlerinden birisidir.

Çocukların sağlıklı bir sosyal çevre oluşturmalarında da spor önemli bir unsurdur. Spor öğrencilerin enerjilerinin doğru alanlara yönlendirilmelerine, birlikte yaşama, empati kurma becerilerinin gelişmesine katkı sağlamakta ve bu etkinlikler vasıtası ile öğrenilen becerilerin yaşamın diğer alanlarında da transferinin sağlanmasına katkı sağlamaktadır (Çamlıyer, 1997).

Gelişen teknoloji ve şehirlerdeki çarpık kentleşme uygulamaları çocukların oyun ve spor etkinliklerini sınırlamakta ve onları hareketsiz bir yaşama itmektedir (Ruhi,1993; Çelik ve şahin, 2013). Bu durum da çocukların gelişimini olumsuz olarak etkilemektedir. Çocukların öğrenim hayatlarında spordan ne kadar yararlandıkları, sporu nasıl değerlendirdikleri tartışma konusudur. Bu araştırma bir çalışma grubu örnekleminde ilkokul dördüncü sınıf

öğrencilerinin sporu nasıl değerlendirdiklerini, sportif etkinliklerden ne ölçüde yararlandıklarını ve spora yönelik ne gibi beklentilerinin bulunduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Çalışma grubundaki öğrenciler;

1. Sporu nasıl algılamaktadırlar?
2. Sporun faydalarını nasıl ifade etmektedirler?
3. İlkokul dördüncü sınıf öğrencileri hangi sporları tercih etmektedir?
4. Düzenli spor yapmakta mıdır?
5. Mahallerinde hangi spor alanlarının bulunmasını istemektedirler?
6. Spor yapma konusunda hangi engellerle karşılaşmaktadırlar?

2.Yöntem

İlkokul öğrencilerinin spora nasıl baktıkları ve değerlendirdiklerini araştırmayı amaçlayan bu çalışma nitel araştırma desenlerinden olgu bilim tarzında bir çalışmadır. Olgubilim (fenomenoloji) deseni, derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunamayan olgulara odaklanmaktadır. Yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli durularda olgularla karşılaşmaktayız. Tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgubilim (fenomenoloji) uygun bir araştırma deseni olabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğinin sağlanması amacı ile; öncelikle araştırma konusu ile ilgili literatür incelenmiş, taslak görüşme formu hazırlanmış, görüşme formu görünüş ve kapsam geçerliliği açısından alan uzmanı iki akademisyenin incelemesine sunulmuştur. Uzmanların görüşlerine göre geliştirilen formun anlaşılabilirliğinin tespiti amacı ile ilkokul 4. Sınıfta öğrenim gören üç öğrenci tarafından okunması sağlanmıştır. Araştırmanın tüm süreçlerinde yapılan çalışmalar zamanında not edilmiş ve bu çalışmalar raporlama sürecinde açık ve ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır. Katılımcılara görüşme sürecinde ihtiyaç duydukları anda açıklamalar yapılmış, verilerin elde edilmesi, analizi ve sonuçlandırılmasında binişiklik ve tutarlılığa dikkat edilmiştir. Araştırma verileri ve sonuçları doğrulama (tahkik) amacıyla ilgili diğer araştırmacılara sunularak görüşleri alınmıştır.

2.1. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Şanlıurfa ili'nde değişik okulların 4. sınıflarında öğrenim gören 20 kız, 20 erkek öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Çalışma grubunun cinsiyet açısından özellikleri

Cinsiyet	f	%
Kız	20	50
Erkek	20	50
Toplam	40	100

2.2. Verilerin analizi

Olgubilim araştırmalarında veri analizi, yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmaya yöneliktir. Bu amaçla yapılan içerik analizinde verinin kavramsallaştırılması ve olguyu tanımlayabilecek temaların ortaya çıkarılması çabası vardır. Sonuçlar betimsel bir anlatımla sunulur. Bunun yanında ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanır ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Nitel analizde, verilerin içeriklerini keşfetmeye yönelik zleme için kodlama ilk ve temel oluşturan işlemdir (Punch, 2005). İçerik analizinde birbirine benzeyen verileri belli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları anlaşılabilir bir düzene sokarak yorumlamak önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Olgu bilim analizi; katılımcı tarafından tecrübe edilmiş bir olguya ilişkin psikolojik özü elde etmeye çalışır. Nitel araştırmalarda kullanılan muhakeme süreci algısal olarak parçaları bir araya getirerek bir bütün yaratmayı gerektirmektedir (Akturan ve Esen, 2008).

Araştırmada görüşme sorularıyla elde edilen veriler içerik analizi ile incelenmiştir. İnceleme sırasında yorumlama ve çıkarımlarda bulunma yolları ile derinlemesine analiz yapılmaya çalışılmıştır. Verilerin analizinde önce görüşme formu ile elde edilen verilerin analizi işlemlerinde her bir forma kodlama ve tanımlama tekniği kullanılmıştır. Örneğin 1 nolu görüşme formu erkek öğrenciye ait ise: E1, 2 nolu form, kız öğrenciye ait ise: K2 kodu

kullanılmıştır. Daha sonra öğrencilere uygulanan görüşme formundaki kişisel özellikler ve araştırma soruları çerçevesinde yöneltilen sorulara verilen cevaplar incelenerek kategorize edilmiş, kategorize edilen cevaplar, benzer ifadeler, bir tema çerçevesinde toplanmıştır. Bulgular tablolaştırılarak görsel hâle getirilmiştir. Veriler, verilerden oluşturulan kod ve temalardan hareketle yapılan yorumlar betimsel bir anlayışla ifade edilmiştir.

3. Bulgular

Araştırma problemleri doğrultusunda öğrencilere sorulan nsorular ve bulgular aşağıda verilmiştir:

3.1. Öğrenciler Spor Nasıl Algılamaktadırlar?

Öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar Tablo 2’de kategorize edilerek sunulmaktadır.

Tablo 2. Öğrenci Algılarına Göre Spor

Kategoriler	f	%
Sağlığımız için yaptığımız hareketler	30	75
Boş zaman etkinliğine yönelik hareketler	4	10
Eğlenceye yönelik hareketler	2	5
Rahatlamaya yönelik hareketler	2	5
Özgürlük hissetmeye yönelik hareketler	2	5
Toplam	40	100

Öğrencilerin $\frac{3}{4}$ ’ü sporun sağlığı korumaya yönelik hareketler olduğunu belirtmektedir.

% 10’u boş zaman etkinliği, eğlenceye, rahatlamaya ve özgür hissetmeye yönelik olarak görenlerin oranı da her bir etkinlik için

%5'tir. Bu konuda bazı öğrencilerin görüşleri doğrudan alıntı olarak aşağıda sunulmuştur:

“Spor yaptığım zaman kendimi özgür hissediyorum” EÖ8.

“Sağlığımızı korumak için düzenli spor yapmalıyız” KÖ5

“Boş zamanlarımızı sporla değerlendirmeliyiz” EÖ7

3.2. İlkokul 4. Sınıf öğrencilerine göre sporun faydaları nelerdir?

Öğrencilere sporun kendilerine ne gibi faydalar sağladığı sorulmuş ve öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar tema ve kategorilere ayrılarak

Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğrenci Görüşlerine Göre Sporun Faydaları

Kategoriler/Sporun faydaları	Tema/Genel Alan	f	%
Kas ve kemik güçlendirme	Fiziki	11	27,50
Esneklik sağlama		3	7,50
Dayanıklılık sağlama		3	7,50
Obeziteyi önleme		3	7,50
Sosyalleşme	Sosyal	3	7,50
Arkadaşlığı geliştirme		3	7,50
İşbirliği geliştirme		2	5
Kurallara uyma becerisi kazandırma		2	5
Empatibeceri kazandırma		2	5
Mutluluğu artırma	Psikolojik	2	5
Sabrı geliştirme		2	5
Aklı kullanma becerisini geliştirme		2	5
Dikkati toplama becerisi kazandırma		1	2,50
Yaşam azmini artırma		1	2,50
Toplam		40	100

Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda sporun faydaları 3 tema (Fiziki, Sosyal ve Psikolojik Faydalar), bu temalara bağlı 14 kategori oluşturulmuştur. Fiziki Boyutta (tema) en fazla atıf

kas ve kemik güçlendirme kategorisine (11 atıf) yapılmıştır. Esneklik sağlama, dayanaklılık sağlama ve obeziteyi önleme kategorilerinin her birine 3'er atıf yapılmıştır. Sporun sağladığı sosyal faydalar beş kategori altında toplanmıştır. Bu boyut içerisinde en fazla atıf alan iki kategori sosyalleşme ve arkadaşlığı geliştirme (3'er atıf), İşbirliğini geliştirme, kurallara uyma becerisi kazandırma, empati becerisi kazandırma kategorilerine 2'şer atıf yapılmıştır. Psikolojik tema altında; Mutluluğu artırma, sabrı geliştirme kategorilerine ikişer, aklı kullanma becerisini geliştirme, dikkati toplama becerisi kazandırma ve yaşam azmini artırma kategorilerine birer atıfta bulunulmuştur. Tablo incelendiğinde öğrenci görüşlerinin yerinde ve anlamlı olduğu görülmektedir. En fazla atıfta bulunan tema ve kategori sporun fiziki olarak kas ve kemik gelişimine olan katkısıdır.

3.3. Öğrencilerin tercih ettikleri spor türleri

Öğrencilere en çok tercih ettikleri spor türlerini yazmaları istenmiştir. Öğrenci tercihlerine göre oluşturulan spor türleri Tablo 4.'te sunulmuştur.

Tablo 4. Cinsiyete Göre Tercih Edilen Spor Türleri

Cinsiyet	Kız		Erkek	
	%	f	%	f
Tercih edilen sportif etkinlik				
Futbol	-	-	6	30
Karate	-	-	5	25
basketbol	-	-	1	5
Yüzme	8	40	7	35
Voleybol	6	30	1	5
Jimnastik	6	30	-	-
Toplam	20	100	20	100

Kız ve erkek öğrencilerin tercih ettikleri spor türleri değişmektedir. Kız öğrenciler yüzme, voleybol ve jimnastik gibi sporları tercih ederlerken, erkekler futbol, karate, yüzme ve basketbol sporlarını tercih etmektedirler. Öğrencilerin tercih ettikleri spor türlerinin genel ve çevre özellikleri yansıttığı görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin spor türlerini tercihlerinde kültürel özellikler ve çevrelerinde bulunan spor olanaklarını dikkate aldıkları söylenebilir. Kız ve erkek öğrencilerin en fazla tercih ettikleri spor türü yüzmedir. Öğrencilere sporları tercih nedeni sorulduğunda:

“ Okullarımızda beden eğitim derslerinde voleybol oynayabiliyoruz ve jimnastik

yapabiliyoruz” KÖ5

“ Mahalle aralarında sürekli futbol oynuyoruz” EÖ7

“Dere kenarlarında ve sulama kanallarında yazın yüzebiliyoruz”EÖ8,EÖ11, KÖ9, KÖ12.

3.4. Öğrencilerin düzenli spor yapma istekleri

Öğrencilere öncelikle düzenli spor yapma istekleri, sonra düzenli spor yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar Tablo 5 ve Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 5. Öğrencilerin Düzenli Spor Yapma İstekleri

Düzenli spor yapma isteği	f	%
Evet	34	85
Hayır	6	15
Toplam	100	100

Tablo 6. Öğrencilerin düzenli spor yapma durumları

Düzenli spor yapma durumları	f	%
Evet	10	25
Hayır	30	75
Toplam	40	100

Tablo 5 ve Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin %85'inin düzenli spor yapma isteğinin bulunduğu, ancak % 25'inin düzenli spor yapabildiği anlaşılmaktadır. Öğrenciler çoğunlukla okulda beden eğitimi dersinde spor etkinliklerine katılabilmektedirler. Bu konuda öğrenci görüşü aşağıdadır:

“ Genelde beden eğitimi dersinde spor yapma fırsatı buluyoruz” KÖ15

“ Mahalle aralarında top oynuyoruz” EÖ7

3.5. Öğrencilerin mahallerinde olmasını arzuladıkları spor tesisleri

Öğrencilere mahallerinde olmasını arzu ettikleri spor alanları sorulmuş, verdikleri cevaplar Tablo 7' de sunulmuştur.

Tablo 7. Öğrencilerin Mahallerinde Olmasını İstedikleri Spor Alanları

Öğrencilerin mahallerinde olmasını istedikleri spor alanları		
F	%	
Basketbol	8	20,0
Futbol	7	17,5
Jimnastik	8	20,0
Koşu	1	2,5
Tenis	1	2,5
Tırmanma	5	12,5
Voleybol	1	2,5
Yüzme	9	22,5
Toplam	40	100,0

Öğrencilerin en çok olmasını arzuladıkları spor alanları; yüzme, basketbol, jimnastik ve futbol alanlarıdır. Bu alanlar öğrencilerin en çok tercih ettikleri spor türleridir. Belli ki öğrenciler bu sporları olumsuz koşullarda ve yerlerde gerçekleştirmektedirler. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri aşağıdadır:

“ Basketbol oynayacak alan bulamıyoruz” EÖ14

“ Yüzme havuzunda yüzmek isterim” EÖ12, KÖ8

3.6. Öğrencilerin spor yapma konusunda karşılaştıkları engeller

Öğrencilere spor yapma konusunda ne gibi engeller bulunduğu sorulmuş, verilen cevaplara göre Tablo 8 düzenlenmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin spor yapma konusunda karşılaştıkları engeller

Spor yapma konusunda engeller	f	%
Ekonomik durum	16	40
Dersler	14	35
Spor tesislerinin az olması	6	15
Spor malzemelerinin olmaması	4	10
Toplam	40	100

Öğrenciler spor yapma konusunda en fazla ekonomik yetersizliklerin ve derslerin engel oluşturduklarını, diğer engeller de spor alanlarının bulunmaması ve yeterli spor malzemelerinin olmamasıdır. Bu konuda bazı öğrenci görüşleri aşağıdadır:

“ Ailemin maddi durumu spora gönderecek kadar iyi değil”

(EÖ 12).

“ Derslerim ve ödevlerim nedeniyle spor yapamıyorum” EÖ 7, EÖ8, EÖ 14, EÖ 19, KÖ4, KÖ12, KÖ18.

4. Sonuçlar ve Tartışma

Bulgular bir bütün olarak incelendiğinde öğrencilerin spora karşı algılarının gayet olumlu olduğu, konuyla ilgili isabetli ve yerinde cevaplar verdikleri görülmektedir. Yapılan birçok araştırmada da öğrencilerin sporu sevdiğini, spora karşı tutumlarının olumlu olduğu (Güllü ve Korucu, 2005; Erkmén ve diğ.,2006; Taşmektepligil ve diğ. 2006; Ekici ve diğ., 2010) ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin sporun fiziki, sosyal ve psikolojik faydalarının bulunduğu: Fiziki açıdan; kas ve kemik sistemini güçlendirme, esneklik ve dayanıklılık sağlama; Sosyal açıdan; sosyal iletişim becerilerini geliştirme, kurallara uyma, işbirliği sağlama, empati; Psikolojik açıdan; mutlu olma, sabırlı olma, dikkat toplama, yaşam enerjisini artırma gibi faydalarının bulunduğunu belirtmişlerdir. Sportif etkinliklerin özellikle çocukluk döneminde gelişimin desteklenmesinde büyük bir öneme sahip olduğu, kemik ve kas gelişiminin yanında çocukların zekâ gelişimleri açısından da yararlı olduğu belirtilmektedir (Hekim, 2016; Meyer ve diğ.,2013; Ameri, 2012; Casazza ve diğ, 2012; Bal, 2010; Yabancı ve Pekcan, 2010; Münirođlu ve diğ, 2009; Özen ve diğ, 2007; Janz, 2006).

Erkek ve kız öğrencilerin birlikte olarak en çok tercih ettikleri spor yüzmedir. Bu bulgu Yüksel (2014) yaptığı araştırmada da ortaya çıkmaktadır. Cinsiyet, yaş, kişilik ve kültürel özellikler bireylerin spor tercihlerini etkileyebilir. Araştırmada cinsiyet açısından kız öğrencilerin yüzme, voleybol ve jimnastik gibi sporları tercih ederken,

erkek öğrencilerin futbol, karate ve yüzme gibi sporları tercih ettikleri ortaya çıkmaktadır. Yerlisu ve Apaydın (2009) yaptıkları araştırmada cinsiyet değişkeninin öğrencilerin sportif ve serbest zaman etkinliklerini değerlendirmede etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Yüksel (2014) yaptığı araştırmada da erkeklerin daha çok futbol, kızların daha çok pasif sporları ve yürüyüşü tercih ettiklerini göstermektedir. Bu bulgu araştırma sonucu ile örtüşmektedir.

Öğrencilerin düzenli spor yapma isteklerinin bulunduğu, fakat düzenli spor yapamadıkları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin spor yapmaları konusunda ailelerin de olumlu görüşte oldukları yapılan araştırmalarda ortaya çıkmaktadır. Ancak araştırmada öğrencilerin ekonomik yetersizlikler ve derslerin fazlalığı, spor tesislerinin ve araçlarının yetersizliği nedeniyle spor yapma fırsatı elde edemedikleri ortaya çıkmaktadır. Yapılan araştırmalarda ailelerin öğrencilerin gelecekleri konusunda kaygıları nedeniyle spordan çok ders çalıştırma tarafıslı olduklarını göstermektedir (Gill ve diğ., 1983; Freedson ve diğ., 1991; Moore ve diğ., 1991; Gortmarker ve diğ., 1996; Kim, 1996; Simon ve diğ., 1996; Harrell ve diğ., 1997; Thompson ve diğ., 2001; Bös ve diğ., 2002 (akt: Pehlivan,2009); Coakley, 2006; Rutten ve diğ., 2007). Bu konuda yapılan diğer araştırmalarda da ailenin ekonomik durumunun, ödev ve sınavların öğrencilerin spor yapmalarının önünde en büyük engelleri oluşturduğu görülmektedir (Simons ve diğ., 1996). Bu durum üniversite öğrencileri için de geçerlidir. Yerlisu ve Apaydın (2009) Akdeniz üniversitesi öğrencilerinin serbest zaman

etkinliklerine ilişkin araştırma sonuçlarında ders yoğunluğu, maddi yetersizlikler ve arkadaş çevresi gibi nedenlerin etkili olduğunu göstermektedir. Sabbağ ve Aksoy (2011)'un Adıyaman üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada spor etkinliklerinin önündeki en büyük engelin tesis yokluğu olduğu ortaya çıkmıştır.

Öneriler

- Araştırmada öğrencilerin en fazla futbol, basketbol, jimnastik ve yüzme spor

alanlarına yönelik ihtiyaçlarının olduğu anlaşılmaktadır. Bu sporlara imkân veren kombine spor tesislerinin yapılması hususunda Devlet kurumlarının işbirliği sağlamaları önemlidir.

- Öğrencilerin acil spor tesislerine ihtiyaçlarının bulunduğu görülmektedir. Okullara ait

tesislerden daha fazla yararlanılması yolu ile de öğrencilerin daha fazla spor yapabilmeleri sağlanmış olabilir.

- Öğrencilerin spor yapmalarının önündeki en büyük engellerden birisi de ekonomik

sebeplerdir. Özel spor tesislerinden yararlanma konusunda Devlet katkısı sağlanabilir.

5. Kaynaklar

Ameri E. A.,Dehkoda MR, Hemayattalab R. (2012). Bone Mineral DensityChangesAfter Physical Training And Calcium Intake In

- Students With Attention Deficit and Hyper Activity Disorders. *Research in Developmental Disabilities*. 33: 594–599.
- Bal E. (2010). İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Dersinin Yapılmasında Karşılaşılan Yetersizliklerin Giderilmesinde Yönetici ve Öğretmenlerin Rolü. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi. İstanbul.
- Casazza K, Hanks LJ, Hidalgo B, Hu HH, Affuso O. (2012). Short Term Physical Activity İntervention Decreases Femoral Bone Marrow Adipose Tissue in Young Children: A Pilot Study. *Bone*. 50: 23–27.
- Çamlıyer, H. (1997). *Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun*. İzmir: Can Ofset Yayıncılık.
- Çobanoğlu Y. (1992). Çocuk Eğitiminde Spor Olgusunun Tarihsel Gelişimi. *Eğitim Bilimleri Dergisi* 11, 1.
- Çelik, A. Ve Şahin, M.(2013). Spor ve Çocuk Gelişimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 6 (1), 467-478.
- Ekici S., Bayraktar A., Hacıcaferoğlu B. (2011). Lise öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 829-838.
- Erkmen, G., Tekin, M., Taşgın, Ö. (2006) Özel ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre beden eğitimi dersi hakkındaki tutum ve görüşleri. 9. Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi, 3–5 Kasım, Nobel Yayın Dağıtım Muğla Üniversitesi. Muğla.
- Gortmarker, S. L., Must, A., Sobol, A. M., Peterson, K., Colditz, G. A., Dietz, W. H. (1996). Television viewing as a case of increasing obesity among children in the United States, 1986-1990. *Arch Pediatr Adolesc Medicine*, 150:356-362.

- Göktaş, Z.,& Arıkan, A. N. (2007). İlk ve orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentilerinin cinsiyete göre karşılaştırılması. *Balikesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(17),1-11.
- Güllü M., Güçlü M. (2009). Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirmesi, *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (2).
- Harrell, J. S., Gansky, S. A., Bradley, C. B., & McMurray, R. G. (1997).“Leisure time activities of elementary school children”, *Nursing Research*, 46:246-253.
- Hekim, M.(2016). Çocuklarda beden eğitimi, spor ve oyun etkinliklerine katılımın kemik gelişimi üzerine etkilerinin değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(2): 66-71.
- Lapp,V., (1993). Pupilobjectives in high school physicaleducation. *Research quarterly*, 4, 156-167.
- Pehlivan, Z. (2009). Spora katılan çocuklara yönelik ailelerin beklentileri, çocuklarda gözlenen davranış değişimleri ve spora katılımın önündeki engeller. *Spormetre.Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*,7 (2) 69-76
- Punch, K. F. (2005). Sosyal Araştırmalara Giriş: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar (Çevirenler: D. Bayrak, B. Aslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Slutzky, C.B. &Simpkins, S.D. (2009). The link between children’s sport participationand self-esteem: Exploring the mediating role of sport self concept. *Psychology of SportandExercise*, 10, 381–389.
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz,Ç., İmamoğlu, O. Ve Kılıcıgil, E. (2006). İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme

- düzeyi. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV (4), 139-147
- Yenal,T.,Çamlıyer,H., Saracaloğlu,A. (1999). İlköğretim İkinci Devre Çocuklarında Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin Motor Beceri ve Yetenekler Üzerine Etkisi, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*,6 (3), 15-16.
- Yerlisu, T ve Apaydın,F. (2009).Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zaman etkinliklerine katılım nedenleri ve değerlendirme biçimleri,*Spor Bilimleri Dergisi*, 20 (4), 132–144.
- Yıldıran, İ., Yetim, A. ve Şenel, Ö. (1996). Farklı cinsiyetteki lise öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri. Gazi Üniversitesi, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 52-57.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (5. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yüksel, M.(2014). Cinsiyet ve spor. *Tarih Okulu Dergisi*. 7 (19), 663-684.

Extended Abstract

Objective: Sport is vital for every human being including children and adults. However, when it is considered that the experiences in childhood shape the future of the individual, it can be said that the experiences in this period have greater importance compared to other periods. Regular, scheduled and appropriate sporting activities are effective in the healthy development and a better quality of life of individuals. Sport is very important in terms of both physical development and the children's emotional, mental and social

developments. Therefore, to start sport at early ages as far as possible is an admitted fact. However, it is difficult to say that the children in the primary school age in Turkey have planned and scheduled sport experiences suitable to them. There are several reasons for this. This study aims to determine what sport means in the lives of children in primary school age, how important it is, which kinds of sporting activities they do, whether there is any difference in doing sport in terms of gender, what the obstacles to do sport are.

Methods: A descriptive method and phenomenology design from qualitative research designs were used in this research. 40 primary school children between 8-10 years of age constituted the study group. The interview form was used as a data collection technique. Data were collected using a structured questionnaire prepared by the researcher. Literature on the subject was examined to create interview form and a faculty member from educational administration department gave opinion and made suggestions about the interview form. Categorical analysis, which is a content analysis method was used to analyze the data. Written data are coded and combined under the sub-themes. Then, the sub-themes were identified under the main themes and relationships between themes were determined. In order to increase the internal validity of the study, participants' statements were made written after the interview. Then revisions of the texts were provided. In order to increase the external validity of the study, the research

process are explained in detail. The data were interpreted and presented in tables.

Results: Children do not do sports regularly. They find opportunity to do sports with their friends or in the physical education course at school. Sport is seen as a tool of freedom and relaxation for the student. The sport which is mostly desired by students is swimming. This is followed by football, volleyball and boxing. Football and boxing are mainly preferred by male students. . Girls also prefer sports such as volleyball and gymnastics as well as swimming. There are not adequate facilities for children to do sports, and they cannot adequately make use of the privately owned sports facilities due to their economic conditions. In addition, it appears that the facts that school programs are intense and the families prefer school to sports are effective in children's inadequate sport activities. The issue of the sporting life of disturbed and disabled students poses a deeper trouble. The reasons for the students to play sports are economic inadequacies, redundancy of lessons and inadequacy of sports facilities.